

**VERSLAG VAN DE ONDERDELEN ENERGIE EN TELECOMMUNICATIE VAN DE RAAD
VOOR TRANSPORT, TELECOMMUNICATIE EN ENERGIE VAN 6 en 7 JUNI 2007**

<i>Agendapunten</i>	<i>Besluitvorming</i>
Energie	
A. Interne markt voor elektriciteit en gas	Politiek debat
B. Internationale energie relaties	Informatie van Commissie en Voorzitterschap
Telecommunicatie	
C Roaming	Politiek akkoord
D RFID	Gedachtewisseling
E i2010 – Annual Information Society Report 2007	Raadsconclusies
F A.O.B. Enisa	Informatie van Commissie
G lunch: Postrichtlijn	Politiek debat

A Interne markt voor elektriciteit en gas

- Politiek debat

De Raad besprak op basis van 4 thema's/vragen de maatregelen die nodig zijn voor het beter functioneren van de interne markt voor gas en elektriciteit:

- 1 Daadwerkelijke ontvlechting van transmissienet beheerders (TSO's) en distributienetbeheerders (DSO's) van gas en elektriciteit.
- 2 Samenwerking toezichthouders.
- 3 Investerings in infrastructuur.
- 4 Samenwerking TSO's.

In hun eerste reactie op de vier thema's herhaalden de Commissarissen Piebalgs en Kroes de opvattingen en intenties over de ontwikkeling van de interne gas- en elektriciteitsmarkt zoals zij dat de afgelopen maanden al vaker hebben gedaan.

Beide Commissarissen spraken zich wederom in sterke bewoordingen uit voor eigendomsontvlechting. Daarbij maakten zij geen onderscheid tussen de splitsing van de landelijke en de regionale netwerken, noch tussen de gas- en elektriciteitsmarkt.

Ook sprak Piebalgs zich uit voor meer samenwerking tussen de nationale toezichthouders en wil hij aan dit samenwerkingsverband bepaalde bevoegdheden geven. Deze samenwerking komt niet in plaats van de nationale toezichthouder, maar is een aanvulling daarop. Op dit moment overweegt hij geen Europese toezichthouder.

Om de investeringen in interconnectiecapaciteit te bevorderen, worden EU-coördinatoren aangesteld voor vier voor de EU cruciale projecten. Commissaris Kroes wees hierbij op het belang van volledige eigendomsontvlechting.

Voor de samenwerking tussen de TSO's wil Commissaris Piebalgs een comité oprichten met EU-legitimiteit dat verder gaat dan de bestaande samenwerking. Commissaris Kroes plaatste bij de samenwerking tussen de TSO's wel de kanttekening dat vergaande samenwerking tussen TSO's wel

eigendomsontvlechting vereist, omdat er anders overtreding van de mededingingsregels in het geding zou kunnen zijn.

Commissaris Piebalgs kondigde aan dat zijn pakket eind september gepresenteerd wordt. Commissaris Kroes melde nog dat er twee formele procedures lopen tegen energiebedrijven en dat het daar niet bij zal blijven. Zij wees daarbij erop dat bedrijven met een natuurlijk monopolie een bijzondere verantwoordelijkheid hebben om deze positie niet te misbruiken.

Daadwerkelijke ontvlechting

Op grond van de momentopname na het debat bleek er een meerderheid ten aanzien van de eigendomsontvlechting van de transmissienetwerken voor elektriciteit, zij het dat er een kleine blokkerende minderheid bestaat. Voor gas was de blokkerende minderheid aanzienlijk groter. Voor de distributienetwerken was op dat moment geen meerderheid voor eigendomsontvlechting aanwezig. Nederland heeft zich uitgesproken voor een eigendomsontvlechting voor transmissie en distributienetwerken voor zowel elektriciteit als gas. De voordelen zijn evident en die moeten we voor Europa niet laten liggen.

Samenwerking toezichthouders

Geheel in lijn met het Nederlandse standpunt pleitten de Lidstaten bijna unaniem voor het harmoniseren van de bevoegdheden van de nationale toezichthouders, een betere samenwerking van de toezichthouders en het toekennen van bevoegdheden aan deze samenwerking voor de aanpak van grensoverschrijdende kwesties.

Investerings

Een stabiel regelgevend kader, al dan niet gekoppeld aan eigendomsontvlechting, wordt breed gesteund als de belangrijkste bijdrage aan verbetering van het investeringsklimaat.

De financiële middelen die energiebedrijven ontvangen voor het gebruik van de schaarse interconnectiecapaciteit zouden verplicht moeten worden ingezet voor uitbreiding van de interconnectie.

Verder was brede steun voor het versnellen van vergunningsprocedures.

Ten slotte steunden veel LS de aanwijzing van coördinatoren voor de Trans Europese Netwerken uit het Prioritair Interconnectieplan.

Samenwerking Transmissienetbeheerders

Vrijwel alle LS ondersteunen net als Nederland, verdergaande samenwerking tussen de landelijke netwerkbedrijven.

B Internationale energierelaties

- Informatie van Commissie en Voorzitterschap

De Energieraad werd traditiegetrouw door de Commissie afgesloten met het informeren van de Raad over de ontwikkelingen in het extern energiebeleid. Daarbij ging de Commissaris in op de relaties van de EU met de VS, Rusland, OPEC, Afrika en de Energiegemeenschap.

De belangrijkste punten waren:

- EU-VS gaat met name over biobrandstoffen en Carbon Capture and Storage. Ten aanzien van klimaatverandering constateert de Commissie een mentaliteitsverandering bij de Amerikanen.
- EU-OPEC zet zich sterk in op de ontwikkeling van Carbon Capture en Storage, naast de dialoog over de situatie op de oliemarkt.

- EU-Rusland stelt gemeenschappelijke werkgroepen in, die zich richten op de knelpunten van de handel in energie, de prognoses voor de marktontwikkeling en het bevorderen van energiebesparing.
Er komt een direct waarschuwingssysteem voor eventuele onderbrekingen van leveringen van gas.
- In het kader van de EU-Afrika dialoog streeft de Commissie naar een groter aandeel energieprojecten bij ontwikkelingshulp en beoogt het stimuleren van private investeringen.
- Energiegemeenschap: Commissie zal positief rapporteren over het starten van de onderhandelingen met de vier kandidaat contractlanden: Moldavië, Noorwegen, Turkije en de Oekraïne.
- Japan zal zich volgend jaar als voorzitter van de G8 vooral inzetten op energiebesparing.

C Roaming

- Politiek akkoord

De Raad bereikte een politiek akkoord over het voorstel voor een verordening betreffende roaming op publieke mobiele netwerken binnen de Gemeenschap.

In reactie hierop constateerde de Commissie dat men voor Europese begrippen heel snel tot een akkoord is gekomen, dit goed is voor de burger en laat zien dat Europa zeker iets kan betekenen voor de burger op terreinen waar Lidstaten dit niet alleen kunnen regelen. Daarbij gaf de Commissie aan dat het nu zaak is om te zorgen voor een snelle inwerkingtreding. Veel Lidstaten vielen de Commissie bij. Nederland gaf ook aan blij te zijn met het resultaat, hoewel de tarieven in haar ogen nog lager hadden gekund. Echter, zij vindt het belangrijk dat tot een eenvoudige snelle oplossing is gekomen en ziet het akkoord als een belangrijke prikkel voor de aanbieders om de concurrentie aan te gaan. Belangrijkste overige opmerkingen:

- Een snelle verdere behandeling is noodzakelijk zodat de inwerkingtreding zo spoedig mogelijk kan plaats vinden. Gestreefd wordt naar publicatie in het Official Journal van 27 juni as.
- De verordening is meer dan lagere tarieven, het maakt de EU sterker in de ogen van de burgers en de mededinging voor bedrijven wordt verbeterd.
- Transparantie is belangrijk en is goed gewaarborgd in de verordening.
- Een verordening is een bijzondere oplossing en moet een uitzondering blijven.

Hoofdpunten van het akkoord:

- Maximumtarieven voor roaming in EU-landen

Bedragen incl./excl. BTW		eerste jaar	tweede jaar	derde jaar
Wholesale	incl.	35,7 ct	33,3 ct (-6,7%)	30,9 ct (-7,1%)
	excl.	30 ct	28 ct	26 ct
Retail				
Bellen	incl.	58,3 ct	54,7 ct (-6,1%)	51,2 ct (-6,5 %)
	excl.	49 ct	46 ct	43
Gebeld worden	incl.	28,6 ct	26,2 ct (-8,3%)	22,6 ct (-13,6%)
	excl.	24 ct	22 ct	19 ct

- **Opt in/opt out en inwerkingtreding**
Aanbieders dienen binnen één maand na inwerkingtreding van de regulering alle klanten de mogelijkheid te bieden om voor het zgn. Eurotarief te kiezen. Als een klant binnen 2 maanden niet reageert, dan krijgt die automatisch het Eurotarief. Klanten die in het verleden een bewuste keuze hebben gemaakt voor een specifiek roamingtarief of -pakket en die niet reageren, blijven het door hen in het verleden bewust gekozen tarief houden.
- **Transparantie**
 - Providers wordt opgedragen de consumenten over de roaming tarieven (zowel spraak als data) te informeren door middel van internet, reclamespotjes of direct mail. Deze informatie dient ook de beschikbaarheid van een Eurotarief en het gebruik daarvan (omzetten van het contractuele tarief) te bevatten.
 - Bij grensoverschrijding dienen providers door gepersonifieerde informatie klanten gratis te informeren over de maximumtarieven voor het bellen en gebeld worden in het buitenland.
 - Voorts is de provider verplicht nadere informatie gratis te verstrekken over de kosten van internationaal mobiel bellen, inclusief data communicatie (SMS en MMS) als de consument daar behoefte aan heeft.
- **Toezicht**
Het toezicht op de regeling wordt in handen gelegd van de nationale toezichthouders, die de Commissie moeten gaan informeren over de prijsontwikkeling van roaming (zowel spraak als data). De toezichthouder moet indien nodig maatregelen nemen voor de naleving van de verordening.
- **Evaluatie**
De regeling is van kracht voor drie jaar. Er is voorzien in een evaluatie procedure (inclusief de prijsontwikkeling van sms/dataverkeer) na achttien maanden, uit te voeren door de Commissie.

D RFID – Radio Frequency Identification

- Gedachtewisseling

RFID is de technologie waarbij kleine chips op bijvoorbeeld goederen etc. worden aangebracht om kostenvoordelen te behalen op efficiëntiewinst in logistiek en voorraadbeheer). De Raad hield een gedachtewisseling over de vraag wat er nationaal en Europees gedaan kan worden om een effectief regelgevend kader te ontwikkelen, de beste condities voor onderzoek en ontwikkeling te creëren en de Europese concurrentiepositie hiermee te versterken.

De Commissie gaf aan dat RFID zeker ook zal bijdragen aan economische groei (hierdoor kan de productiviteit in de detailhandel toenemen – een terrein waarop Europa sterk achterloopt t.o.v. de VS). Daarnaast zijn er veel mogelijke toepassingen voor RFID en moeten de privacy en veiligheid zeker gesteld worden.

In de discussieronde werd dit door de verschillende LS onderschreven.

De belangrijkste opmerkingen:

- **Privacy en veiligheid:** er zijn risico's t.a.v. het identificeren van mensen, de vraag is hoe op een verantwoorde wijze invulling te geven aan de privacy, hoe invulling te geven aan een goede beveiliging van de aanwezige informatie;
- **RFID bevat veel potentieel voor zaken van alledag, veel mogelijke toepassingen (bijv. in de gezondheidszorg en voor mensen met speciale behoeften), ook met gunstig effect op de economische groei en welzijn in de EU;**

- Stimuleren van onderzoek en komen tot Europese standaardisatie is noodzakelijk om tot snelle ontwikkeling te komen (in Aziatische landen is RFID reeds in gebruik);
- Er is geen behoefte aan gedetailleerde regelgeving. Dit kan de ontwikkeling frustreren en kansen tegen gaan. Beter is een algemeen kader vast te stellen, waarin voldoende ruimte is voor ontwikkelingen en innovatie en waarin ook voldoende kansen zijn voor het MKB.

E i2010 – Annual Information Society Report 2007

- Raadsconclusies

De raadsconclusies werden zonder discussie aangenomen.

In reactie hierop onderstreepte de Commissie dat convergentie essentieel is. Ook riep zij op vooral te concentreren op de nationale ontwikkelingen, gaf aan en dat er fondsen zijn voor activiteiten op dit gebied. Tot slot constateerde zij dat de raadsconclusies aangeven dat internet, de interne markt en eInclusion voor de toekomst van belang zijn.

F AOB: Enisa

- Informatie van Commissie

De Commissie informeerde de Raad over de evaluatie van de European Network Information Security Agency, ENISA. Dit agentschap is voor 5 jaar ingesteld met als doel om tot oplossingen voor alle grote risico's op het gebied van informatie en netwerkbeveiliging te komen. Na 3 jaar is een evaluatiemoment voorzien en hierover is een mededeling door de Commissie uitgebracht. Deze mededeling bespreekt de organisatiestructuur, omvang van de staf en de resultaten van het agentschap. Het belang van ENISA voor de verbetering van de informatie- en netwerkbeveiliging is nog steeds groot, getuige een Denial-of-Service (DoS) aanval op publieke netwerken in Estland. Aanbevelingen voor aanpassingen van ENISA zullen de komende tijd worden besproken. Commissaris Reding riep Lidstaten die nog geen nationale alarmeringsorganisatie (Computer Emergency Response Team, CERT) hebben op dit snel ter hand te nemen. Daarnaast gaf zij aan dat ook mondiaal een hoge prioriteit aan de beveiliging van netwerken moet worden toegekend. Op dit moment is er nog geen mondiaal forum waar dit besproken kan worden. De EU zal zich in gaan zetten om dit alsnog te bewerkstelligen.

G Postrichtlijn

- Politiek debat

Tijdens een besloten lunch heeft de Raad gesproken over het voorstel van de Commissie tot volledige opening van de postmarkt in 2009. De discussie vond plaats op basis van twee vragen:

1. Ondersteunt u het doel van de volledige opening van de postmarkt in het belang van de gebruikers en de consumenten;
2. Wanneer bent u klaar om de interne EU postmarkt te voltooien.

Nederland gaf aan het doel van de volledige marktopening te ondersteunen. Aangezien de marktopening ten goede komt aan de consument moet deze volgens Nederland zo snel mogelijk tot stand gebracht worden. In Nederland gaat de postmarkt waarschijnlijk op 1-1-2008 open, maar Nederland zou kunnen leven met een Europese openstelling per 1-1-2009. Nederland informeerde de Raad dat dinsdag 5 juni 2007 het wetsvoorstel over de openstelling van

Nederlandse postmarkt per 1-1-2008 is aanvaard door de Tweede Kamer. Een belangrijk discussiepunt in Nederland was de aanpak van evt. overwinsten van TNT-Post op de Universele Dienst (UD) vanwege een te hoge prijs van de postzegel in verhouding tot de kosten van de UD. Nederland wees er ook op dat ook Nederland afgelegen regio's en eilanden kent die de kosten van de UD danig opvoeren. Hiertoe heeft Nederlandse Regering toegezegd regels op te stellen ter vaststelling van de kosten van de UD en ter vaststelling van de prijs van de postzegel. Toezichthouder OPTA zal deze regels uitvoeren. Nederland is ook van mening dat met betrekking tot guidelines voor het berekenen van de netto kosten van de UD, de Commissie zich moet beperken tot best practices uitwisselen en dat de Lidstaten zelf de precieze regels moeten vaststellen.

In het debat heeft Nederland de andere Lidstaten gewezen op de flexibiliteit van de landen om de UD in te voeren op een bij hun situatie passende wijze en aangeboden om de ervaringen in Nederland met de openstelling van de markt te willen delen.

Belangrijkste punten uit de discussie:

- Niet alle Lidstaten vinden marktopening nodig en gewenst.
- Een enkele Lidstaat vindt de financiering van de UD belangrijker dan de datum.
- Er werd geconstateerd dat er aanbieders zijn die winst maken op de UD.
- Diverse LS vroegen om nadere uitleg en guidelines bij de berekening van de netto kosten van de UD.

Het Voorzitterschap concludeerde dat in de landen waar de postmarkt reeds is opengesteld goede en positieve ervaringen zijn opgedaan. Voormalige incumbants kunnen door het goed uitnuttigen van hun netwerken en een efficiënt beheer zonder aanvullende financiering overleven in een competitieve omgeving. Daarnaast stelde het Voorzitterschap vast dat er een datum moet worden vastgesteld voor de volledige marktopening. Aangezien Lidstaten zelf ruime mogelijkheden hebben om de UD te mogen invullen, hoeft de financiering van de UD niet tot grote problemen te leiden. Ten slotte stelde het Voorzitterschap vast dat ervaringen met openstelling breed in de EU gedeeld moeten worden.

In reactie stelde de Commissie vast dat het dossier zeker niet vastzit. Niet de vraag of de markt wordt geopend, maar hoe en hoe snel zijn de vragen die op tafel liggen. Ook wees de Commissie op de positieve ervaringen in Lidstaten die reeds hun markten hebben opengesteld, terwijl deze Lidstaten in omvang en eigenschappen grote verschillen vertonen. Ook stelde de Commissie dat de werkgelegenheid in de postsector pas echt gevaar loopt als er niets gebeurt: dan zullen alternatieven voor de post (internet, e-mail) veel grotere delen van de taken gaan overnemen.

De Commissie gaf aan bereid te zijn tot een package deal: de Commissie is bereid tot het geven van guidance bij de berekening van de UD op voorwaarde dat de Raad akkoord gaat met een definitieve datum voor marktopening. Hierbij zou een onderscheid gemaakt kunnen worden tussen de oude en nieuwe LS (de nieuwe LS zouden wellicht extra de tijd (2 jaar) krijgen).